

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. An, quando 50. v.g. vel 100. aurei in testamento legantur, quorum
valor tempore mortis Testatoris extrinsecè imminutus est, præstandus
tunc sit, & attendendus valor, quem aurei habeant tempore ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

Si prius credit, Barbara famula tunc tuta conscientia & 40. adipisci potest, & decem alios non reddere; quia illos voluntate Domini liberali, & remittente retinet, quamvis non sit voluntas verbis expressa, & patefacta; qui enim iusta, & recta voluntate Domini, etiam tacita, quidpiam accipit, aut retinet alienum, ex communi DD. sententia fur non est. Insuper si hæc famula, aut propter sua in herum officia, & obsequia, aut propter mutuam benevolentiam, bonamque diu perspectam voluntatem nequidquam dubitet, herum suum ablatam illam pecuniam concessurum esse, si rogasset, de ea restituenda anxia esse non debet, quia jure & assensu Domini censenda est eam possidere; imò quoniam servi, & ancillæ non solent, quæ sibi à Domino legantur, imminuere, sed potius, ut augeantur, optare, & rogare, quæ consuetudo non latet ipsos Dominos, inde valde verisimile est, hujus famulæ herum facile suspicari potuisse ob aliquam compensationem rei, quæ sibi à famula deberetur, Legati diminutionem postulatam esse. Quæ pro foro interno poterunt Confessario deservire, ut non facile famulam ad restitutionem compellat, præsertim cum penes ipsam fuerit, facere, ut decem illi aurei essent & manerent in corpore hæreditatis, vel non; ut adeo hæres non censeatur re ipsa dam-

num aliquod pati, quod non passus fuisset, nisi famulæ propositam sic restituendi, & voluntas Legatum sic minuendi præcessisset.

Ad 2. Q. Videtur Legatum per solvendum secundum eum aurei valore, quem habebat tempore mortis Testatoris, quia, cum Testamentum robur, & firmitatem non habeat, nisi à morte Testatoris, *l. Testamentum 1. ff. qui Testam. fac. post.* Legatum quoque perfectum non videtur, antequam Testator decesserit. *l. si fundus 28. ff. quando dies Legat.* Verum

Dicendum est cum Abb. in *c. olim, 20. h. t. n. 4.* Panormitan. *cap. quanto de jurejur.* Fagnan. *c. olim citr. h. t. n. 9. & 10.* Joan. Andr. in *addit. ad speculum.* Pirh. *h. n. 25.* Wiestn. *n. 40.* Schmalzgr. *h. n. 42.* aliisque præstandum esse valorem, quem aurei habuerunt tempore conditi testamenti, id quod patet ex *l. si ita 7. ff. de aur. arg. & l. Uxorem. §. de testam. ff. de leg. 3.* Et ratio ulterior est, quia Testator, si aliud non exprimit, censetur legare habito respectu ad patrimonium, quod habet eo tempore, quò, condito testamento, de eo disponit, & secundum eam pecuniæ æstimationem, & valorem, qui erat in civilibus commutationibus, usu, ac commercio tunc, quando Testamentum condebatur, & Legatum relinquebatur, atque adeo
secun

secundum valorem tunc presentem, & non postea futurum. Ex quo patet responsio ad rationem in oppositum.

187 Pensiones quoque & census non debent in meliore pecunia, ad illorum institutionem consecuta, sed in ea, quae erat tempore, quo instituebantur, aut illius aestimationem, patet ex decreto duorum summorum Pontificum, Innoc. III. in sua Decretali, quae incipit, olim causam, de censibus. & Gregor. IX. in Decretali, cum canonicis, de censibus; ubi ita loquitur: Cum Canonicis majoris Ecclesiae quamdam summam pecuniae pro pensione Ecclesiae tuae debitam aliquot annis persolveris; & iidem summam illam ex integro de meliore moneta exigant sibi solvi, tibi damus nostris litteris in mandatis, ut Canonicos illos solutione prioris pecuniae, vel si non sit in usu, aestimatione pensionis antiquae facias manere contentos. Imò univrsim quando absque certae speciei, & numeri designatione certa quantitas v. g. 100. fl. in obligationem deducti sunt, & postea valor monetae intrinsecè immutatus est, eò, quòd melior priore causa sit, censent complures cum Bartol. in l. Creditorem, n. 6. Abb. in c. 18. de Jurejur. n. 21. Innoc. in c. 20. h. t. Covar. de collat. vet. numis c. 7. §. un. n. 2. concl. 1. Fachin. l. 2. contr. c. 10. Fagnan. in c. olim 20. h. t. n. 4. & 14. Laym. l. 3. tr. 3. p. l. c. 5. n. 19. Pirh. hinc in 22, &

& teste Wiestn. hinc n. 31. communis TT. & Canonistarum consensus, qui affirmant in eo casu attendendum esse tempus contractus, non solutionis, adeoque solutionem exhibendam esse in moneta antiqua, vel si talis non extet, aut haberi nequeat, secundum valorem, & aestimationem illius in moneta currente; modò solutioni monetae antiquae non sit praescriptum per solutionem monetae novae. Id, quod probantur ex cap. olim cit. tum ex cap. cum Canonic. cit. tum ratione; quia Justitia Commutativa postulat, ut in omni debito pecuniario id praestetur, quod in obligationem deductum est; atqui in obligationem deducta censetur praestatio pecuniae ejusdem bonitatis, & ponderis, cujus erat tempore obligationis imposita, vel contracta juxta l. cum quid 3. ff. de reb. credit. ergo. Quam sententiam communissimam DD. pronuntiat Laym. l. c. Contraria tamen opinio, quae docet in eo casu solutionem praestandam esse in moneta currente secundum ejus valorem praesentem, non solum non est improbabilis, sed eam plurium Provinciarum, & nominatim Bavariae, usu receptam esse, testantur Wiestn. & Schmalzgr. hinc n. 3. quam amplectuntur Menoch. cons. 49. n. 38. vers. his constat. Gonzal. in c. 26. h. t. n. 6. Ludov. Raman. Ant. Faber, & alii. Unde patet etiam responsio ad 2. membr. Q. 2.

B b 3

Ad